

Traducció literària B-A (anglès-castellà)

Codi: 101295

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500249 Traducció i Interpretació	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Gabriel López Guix

Correu electrònic: Gabriel.Lopez@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: Sí

Prerequisits

Al iniciar l'assignatura l'estudiant serà capaç de:

- Demostrar coneixement dels principis metodològics bàsics que regeixen la traducció professional i els aspectes instrumentals i els problemes contrastius per aquesta combinació lingüística.
- Demostrar que estan familiaritzats amb les tendències literàries en anglès.
- Diferenciar els gèneres literaris i identificar les seues característiques específiques.
- Aplicar estratègies per ampliar els seus coneixements literaris per poder traduir.
- Aplicar els coneixements literaris per poder traduir.

Objectius

L'objectiu d'aquest curs és desenvolupar habilitats per resoldre problemes quan es tradueixin textos literaris que reflecteixin diferents gèneres. Al final del curs, els estudiants haurien de ser capaços de:

- Demostrar coneixement i comprensió dels principis metodològics que regeixen la traducció de textos literaris, aspectes professionals i instrumentals i problemes contrastius per a aquesta combinació lingüística.
- Aplicar aquest coneixement a la resolució de problemes de traducció en textos literaris clàssics i contemporanis per a gèneres com la prosa, la poesia, el teatre.
- Combinar diferents àrees de coneixement a l'hora de prendre decisions sobre qüestions relacionades amb la traducció de textos literaris.
- Transmetre informació, idees, problemes i solucions relacionades amb la traducció de textos literaris.
- Aplicar les seves habilitats perquè puguin treballar amb més autonomia en futurs estudis especialitzats en la traducció de textos literaris.

Competències

- Aplicar coneixements culturals per poder traduir.
- Aplicar coneixements temàtics per poder traduir.
- Comprendre textos escrits en llengua A per a poder traduir
- Comprendre textos escrits en un idioma estranger per poder traduir.
- Dominar els aspectes professionals de la traducció.

- Dominar els principis metodològics que regeixen la traducció.
- Produir textos escrits en llengua A per poder traduir.
- Produir textos escrits en un idioma estranger per poder traduir.
- Resoldre problemes de traducció de diferents camps d'especialització (textos jurídics i financers, científics i tècnics, literaris, audiovisuals, localització).
- Resoldre problemes de traducció de textos no especialitzats.
- Utilitzar els recursos de documentació per poder traduir.
- Utilitzar els recursos tecnològics per poder traduir.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar coneixements lèxics, morfosintàctics, textuais, retòrics i de variació lingüística: Aplicar coneixements gràfics, lèxics, morfosintàctics, textuais, retòrics i de variació lingüística.
2. Aplicar els recursos de documentació per resoldre problemes de traducció: Aplicar els recursos de documentació per resoldre problemes de traducció.
3. Aplicar els recursos tecnològics per resoldre problemes de traducció: Aplicar els recursos tecnològics per resoldre problemes de traducció literària.
4. Aplicar estratègies per adquirir coneixements temàtics per poder traduir: Aplicar estratègies per adquirir coneixements temàtics per poder traduir textos literaris.
5. Aplicar estratègies per comprendre textos escrits de diversos àmbits: Aplicar estratègies per comprendre textos literaris.
6. Aplicar estratègies per produir textos escrits de diversos àmbits i amb finalitats comunicatives específiques: Aplicar estratègies per produir textos escrits literaris amb finalitats comunicatives específiques.
7. Comprendre la intenció comunicativa i el sentit de textos escrits de diversos àmbits: Comprendre la intenció comunicativa i el sentit de textos literaris.
8. Demostrar que es coneix el funcionament del mercat laboral de la traducció: Demostrar que es coneix el funcionament del mercat laboral de la traducció literària.
9. Demostrar que es coneixen els diversos tipus de problemes i errors de traducció: Demostrar que es coneixen els diversos tipus de problemes i errors de traducció literària.
10. Demostrar que es coneixen les tècniques i estratègies per resoldre problemes de traducció: Demostrar que es coneixen les tècniques i estratègies per resoldre problemes de traducció literària.
11. Gestionar problemes relacionats amb l'exercici de la professió de traductor: Gestionar problemes relacionats amb l'exercici de la professió de traductor literari.
12. Identificar els problemes de traducció propis de cada camp: Identificar els problemes de traducció propis de cada camp.
13. Identificar la necessitat de mobilitzar coneixements temàtics per poder traduir: Identificar la necessitat de mobilitzar coneixements temàtics per poder traduir textos literaris.
14. Identificar les fonts d'informació existents (digitals i analògiques) per poder traduir: Identificar les fonts d'informació existents (digitals i analògiques) per poder traduir textos literaris.
15. Integrar coneixements culturals per resoldre problemes de traducció: Integrar coneixements culturals per resoldre problemes de traducció literària.
16. Integrar coneixements temàtics per resoldre problemes de traducció: Integrar coneixements temàtics per resoldre problemes de traducció.
17. Produir textos escrits adequats al context i amb correcció lingüística: Produir textos escrits literaris, adequats al context i amb correcció lingüística.
18. Recórrer adequadament les diferents fases per a l'elaboració d'una traducció i dur a terme les tasques corresponents: Recórrer adequadament les diferents fases per a l'elaboració d'una traducció literària i dur a terme les tasques corresponents.
19. Resoldre interferències entre les llengües de treball: Resoldre interferències entre les llengües de treball.
20. Tenir coneixements temàtics per poder traduir: Tenir coneixements temàtics per poder traduir textos literaris.
21. Trobar la solució traductora que convingui en cada cas: Trobar una solució traductora adient en cada cas.
22. Utilitzar les estratègies i tècniques apropiades per resoldre problemes de traducció: Utilitzar les estratègies i tècniques apropiades per resoldre problemes de traducció literària.

Continguts

- Metodologia de la traducció literària (normes bàsiques de la traducció literària en la combinació lingüística).
- Aspectes professionals de la traducció literària.
- Resolució de problemes de traducció de gèneres de prosa com a memòries, contes, capítols de novel·la, assaig, cartes, etc.
- Resolució de problemes de traducció de gèneres de poesia com a poemes, cançons, etc.
- Resolució de problemes de traducció de gèneres dramàtics com a obres de teatre, llibrets d'òpera, etc.
- Resolució de problemes de traducció d'altres gèneres literaris com tebeos, literatura infantil, aforismes, etc.
- Ús de les eines tecnològiques i fonts de documentació específiques per a la redacció editorial no literària.
- Ús de diccionaris, glossaris, bases de dades especialitzades i textos paral·lels pertinents per a la traducció literària.

Metodologia

S'utilitza una metodologia activa amb activitats de diversos tipus. S'utilitzen els instruments del Campus Virtual de la UAB o qualsevol altre entorn visual d'ensenyament i aprenentatge.

Metodologies possibles:

- Realització de tasques de traducció
- Realització de projectes de traducció
- Resolució d'exercicis
- Presentacions de treballs individuals o en grup
- Debats (presencials o en fòrums)
- Tècniques d'aprenentatge cooperatiu

Les activitats didàctiques s'organitzen en tres blocs, segons el grau d'autonomia requerida per part de l'estudiant:

- Activitats dirigides: responen a una programació horària predeterminada i requereixen l'adreça presencial d'un professor.
- Activitats supervisades: requereix la supervisió més o menys puntal d'un professor.
- Activitats autònomes: l'estudiant organitza el temps i l'esforç de forma autonomia (individualment o en grup).

A l'apartat 10 de la guia docent es concreten les metodologies docents i les activitats formatives utilitzades per cada professor.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Realització d'activitats relacionades amb la traducció literària	32,5	1,3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
Resolució de ejercicios	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21
Tipus: Supervisades			

Debats i activitats de reflexió sobre aspectes rellevants de la traducció literària	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
Preparació de traduccions i treballs	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
Tipus: Autònomes			
Cerca de documentació	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
Preparació d'exercicis	8,1	0,32	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
Preparació de traduccions i treballs	54,4	2,18	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22

Avaluació

S'utilitza l'avaluació contínua.

Activitats possibles d'avaluació:

- Execució de tasques reals o simulades de traducció, o de tasques relacionades amb aspectes rellevants de la traducció.
- Realització de projectes de traducció.
- Informes / fòrums sobre traduccions o sobre tasques relacionades amb aspectes rellevants de la traducció.
- Diaris / fitxes / informes reflexius sobre el procés d'aprenentatge o el procés d'elaboració de les traduccions.
- Carpeta del alumne.

A l'apartat 10 de la guia docent es concreten les activitats d'avaluació utilitzades per cada professor.

El valor màxim de cada una de les activitats avaluades serà del 40% del total de la nota final. Per tant, hi haurà un mínim de 3 activitats avaluables. En cas que una activitat inclogui diverses entregues, la nota es dividirà de manera proporcional.

La informació sobre l'avaluació, el tipus d'activitat d'avaluació i el seu pes sobre l'assignatura és a títol informatiu. El professor responsable de l'assignatura la concretarà a l'inici de la seva docència.

Podran accedir a la recuperació els estudiants que s'hagin presentat almenys al 66,6% de les activitats programades i que hagin obtingut una nota igual o superior a 3,5.

En cas de recuperació, la nota màxima serà un 5.

L'incompliment reiterat de les tasques de classe penalitzarà la nota final.

En cas d'irregularitat (plagi, còpia, suplantació d'identitat, etc.) a una activitat d'avaluació, la qualificació de l'activitat serà 0. S'exclouen de la recuperació les activitats d'avaluació on s'hagin produït irregularitats.

En cas que es produeixin irregularitats en activitats de diverses evaluacions, la qualificació de l'assignatura serà 0.

Activitats d'avaluació

Títol

Pes Hores ECTS Resultats d'aprenentatge

Realització d'activitats de traducció literària	30	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21
Reflexió sobre l'especificitat de la traducció literària i el treball de l'assignatura	40	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
Resolució d'exercicis i treballs relacionats amb aspectes rellevants de la traducció literària	30	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22

Bibliografia

1. Diccionaris monolingües en castellà

Casares, Julio, *Diccionario ideológico de la lengua española*, Barcelona, Gustavo Gili, 1999.

Diccionario general de la lengua española (DGLE), Barcelona, Biblograf, 1999, 1ª reimpr.

Moliner, María, *Diccionario de uso del español*, 2 vols., Madrid, Gredos 2007, 3ª ed.

Real Academia Española, *Diccionario de la lengua española*, Madrid, Espasa-Calpe, 1992, 21ª ed.

Seco, Manuel, Olimpia Andrés y Gabino Ramos, *Diccionario del español actual*, 2 vols., Madrid, Aguilar, 1999.

2. Diccionaris monolingües en anglès

New Oxford English Dictionary, 20 vols., Oxford, Clarendon Press, 1989.

The New Shorter Oxford Dictionary, 2 vols., Oxford, Clarendon Press, 1994, 4ª reimpr.

Webster's Third New International Dictionary, Springfield (Mass.), Merriam-Webster, 1993.

3. Diccionaris bilingües

Collins universal español-inglés/English-Spanish Dictionary, Barcelona, Grijalbo, 2009, 8ª ed.

Diccionario Oxford español-inglés inglés-español, Madrid, Oxford University Press, 2008, 4ª ed..

Diccionario internacional Simon&Schuster inglés-español español-inglés, Nueva York, MacMillan, 1997, 2ªed.

Gran diccionario Larousse español-inglés English-Spanish, Barcelona, Larousse, 2008, 2ª ed.

4. Gramàtiques i diccionaris de dubtes anglesos

Alexander, L. G., *Longman English Grammar*, Londres, Longman, 1988.

Collins Cobuild English Grammar, Londres, HarperCollins, 2006, 2ª ed. rev.

Michael Swan, *Practical English Usage*, Oxford/Nueva York, Oxford University Press, 2005, 3ª ed.

Quirk, Randolph, y Greenbaum, Sidney, *A University Grammar of English*, Harlow (Essex), Longman, 1993, 28ª reimpr.

Thompson, A. J., y A. V. Martinet, *A Practical English Grammar*, Oxford, Oxford University Press, 1996, 4ª ed.

5. Gramàtiques, diccionaris, manuals i altres obres de referència en castellà

Agencia Efe, *Manual del español urgente*, Madrid, Cátedra, 2006, 18ª ed. corr. y aum.

Alarcos Llorach, Emilio, *Gramática de la lengua española*, Madrid, Espasa Calpe, 1994.

Bosque, Ignacio (director), *Redes. Diccionario combinatorio del español contemporáneo*, Madrid, SM, 2004.

Corripio, Fernando, *Diccionario de ideas afines*, Barcelona, Herder, 2000, 7ª ed.

Fundéu-BBVA, *Vademécum: Diccionario de dudas del español*, disponible en [edición digital](#).

García Yebra, Valentín, *Claudicación en el uso de las preposiciones*, Madrid, Gredos, 1988.

Gili Gaya, Samuel, *Curso superior de sintaxis española*, Barcelona, Vox, 1993, 15ª ed.

Lázaro Carreter, Fernando, *El dardo en la palabra*, Barcelona, Círculo de lectores, 1997.

-, *El nuevo dardo en la palabra*, Madrid, Aguilar, 2003.

Lorenzo, Emilio, *El español de hoy, lengua en ebullición*, Madrid, Gredos, 1994, 4ª ed.

-, *Anglicismos hispánicos*, Madrid, Gredos, 1996.

-, *El español en la encrucijada*, Madrid, Espasa Calpe, 1999.

Martínez de Sousa, José, *Diccionario de usos y dudas del español actual (DUDEA)*, Gijón, Trea, 2008, 4ª ed.

-, *Manual de estilo de la lengua española 4 (MELE 4)*, Gijón, Trea, 2012, 4ª ed. rev. y amp.

-, *Ortografía y ortotipografía del español actual*, Gijón, Trea, 2004.

-, *Diccionario de uso de las mayúsculas y minúsculas*, Gijón, Trea, 2007.

Marsá, Francisco, *Diccionario normativo y guía práctica de la lengua española*, Barcelona, Ariel, 1994.

País, El, *Libro de estilo*, Madrid, Aguilar, 2002.

Real Academia Española, *Nueva gramática de la lengua española*, Madrid, Espasa Calpe, 2009.

Real Academia Española, *Ortografía de la lengua española*, Madrid, Espasa Calpe, 1999.

Redes, *Diccionario combinatorio del español combinatorio*, Madrid, SM, 2004.

Seco, Manuel, *Diccionario de dudas y dificultades de la lengua española*, Madrid, Espasa-Calpe, 2000, 10ª ed. 2ª reimpr.

Torrents dels Prats, A., *Diccionario de dificultades del inglés*, Barcelona, Juventud, 1989.

6. **Corpora** de referència

CREA, Corpus de referencia del español actual. Existe [versión en línea](#).

CORDE, Corpus diacrónico del español. Existe [versión en línea](#).

7. Manuals de teoria i pràctica de la traducció

García Yebra, Valentín, *Teoría y práctica de la traducción*, Madrid, Gredos, 1982.

López Guix, Juan Gabriel, y Jacqueline Minett Wilkinson, *Manual de traducción inglés/castellano*, Barcelona, Gedisa, 2006, 5ª ed.

Newmark, Peter, *A Textbook of Translation*, Londres/Nueva York, Prentice Hall International Ltd, 1987. (Existe versión castellana: *Manual de traducción*, trad. Virgilio Moya, Madrid, Cátedra, 1992.)

Stockwell, R. P., J. D. Bowen y J. W. Martin, *The Grammatical Structures of English and Spanish*, Chicago-Londres, University of Chicago Press, 1965.

Wandruska, Mario, *Nuestros idiomas comparables e incomparables*, trad. Elena Bombín, Madrid, Gredos, 1976.

8. Sobre traducción

Ayala, Francisco, «Breve teoría de la traducción» (1946), en *La estructura narrativa*, Barcelona, Crítica, 1984.

Bellos, David, *Is That a Fish in your Ear?*, Londres, Faber & Faber, 2011.

Borges, Jorge Luis, «Las versiones homéricas» (1932), en *Obras completas*, Barcelona, Emecé, 1989.

-, «Los traductores de las 1001 noches» (1936), *ibíd.*

-, «Piere Menard, autor de El Quijote» (1939), *ibíd.*

-, «La busca de Averroes» (1947), *ibíd.*

Catelli, Nora, y Marietta Gargatagli, *El tabaco que fumaba Plinio*, Barcelona, Serbal, 1998.

Coseriu, Eugenio, «Lo erróneo y lo acertado en la teoría de la traducción», en *El hombre y su lenguaje*, Madrid, Gredos, 1977.

Eco, Umberto, *Decir casi lo mismo*, trad. Helena Lozano, Barcelona, Lumen, 2008.

Fernández González, Vicente (comp.), *La traducción de la A a la Z*, Córdoba, Berenice, 2008.

García Yebra, Valentín, *En torno a la traducción. Teoría, crítica, historia*, Madrid, Gredos, 1983.

-, *Traducción: teoría y práctica*, Madrid, Gredos, 1994.

Gentzler, Edwin, *Contemporary Translation Theories*, Londres/Nueva York, Routledge, 1993.

Grossman, Edith, *Why Translation Matters*, New Haven, Yale University Press, 2010.

Larbaud, Valéry, *Sous l'invocation de Saint Jérôme*, París, Gallimard, 1946.

López Guix, Juan Gabriel, «Literalidad y libertad: un camino para la traducción literaria», en *El viaje de la literatura*, Madrid, Cátedra, 2018.

Marías, Javier, «Ausencia y memoria en la traducción poética» (1980), en *Literatura y fantasma*, Madrid, Siruela, 1993.

-, «La traducción como fingimiento y representación» (1982), *ibíd.*

Monterroso, Augusto, «Llorar a orillas del río Mapocho» (1983), en *La palabra mágica*, Barcelona, Anagrama, 1996.

Ortega y Gasset, José, «Miseria y esplendor de la traducción» (1937), en *Obras completas*, t. V, Madrid, Alianza, 1983.

Palomero, Mari Pepa (compiladora), *Antología de El trujamán*, Madrid, Instituto Cervantes, 2002. Consultable, junto con otros múltiples textos, en el sitio del [Centro Virtual Cervantes](#).

Paz, Octavio, *Traducción: literatura y literalidad*, Barcelona, Tusquets, 1971, 1990.

Ruiz Casanova, José Francisco, *Ensayo de una historia de la traducción en España*, Madrid, Cátedra, 2018.